

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 14CoP/180/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1622201264
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Foltán
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:1622201264.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Foltána a sudcov JUDr. Ľubomíra Bundzela a JUDr. Kristíny Srnkovej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú A. B., narodenú XX.XX.XXXX, trvale bytom ako matka, s prechodným pobytom C. D. E. XXXX/ X F., G. – H. I., v konaní zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, so sídlom Záhorácka ul. 2942/60/A, Malacky, dieťa matky E. J. B., narodennej XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom B. K. XXX/XX, D., v konaní zastúpenej doc. JUDr. Lilou Bronislavou Pavelkovou, PhD., advokátkou, so sídlom Jesenského 12, Bratislava – mestská časť Staré Mesto, a otca L. D. B., narodeného XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom C. D. E. XXXX/ X F., G. – H. I., v konaní zastúpeného JUDr. Danielou Ježovou, LL.M, PhD., advokátkou, so sídlom Javorinská 13, Bratislava – mestská časť Staré Mesto, za účasti Krajskej prokuratúry Bratislava, v konaní o návrhu otca na nahradenie súhlasu matky pri nezhode rodičov a o návrhu matky na nahradenie súhlasu otca pri nezhode rodičov, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Malacky č. k. 8P/140/2022-629 zo dňa 08.08.2023, takto

rozhodol:

I. Návrh otca na zmenu návrhu v odvolacom konaní sa n e p r i p ú ť a.

II. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v časti výroku o nahradení súhlasu otca so zápisom maloletého dieťaťa na plnenie povinnej školskej dochádzky v Základnej škole D. v školskom roku 2023/2024 a v časti výroku o zamietnutí návrhu otca na nahradenie súhlasu matky so zápisom maloletého dieťaťa s plnením povinnej školskej dochádzky v Súkromnej základnej škole M., E. XX, G. a v Základnej škole a Gymnáziu s vyučovacím jazykom maďarským, A. XX, G. v školskom roku 2023/2024 z r u ť e.

III. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v časti výroku o nahradení súhlasu otca s plnením povinnej školskej dochádzky maloletým dieťaťom v Základnej škole D. v školskom roku 2023/2024, v časti výroku o zamietnutí návrhu otca na nahradenie súhlasu matky s plnením povinnej školskej dochádzky maloletým dieťaťom v Súkromnej základnej škole M., E. XX, G. a v Základnej škole a Gymnáziu s vyučovacím jazykom maďarským, A. XX, G. v školskom roku 2023/2024, v časti výroku o zamietnutí návrhu otca na nahradenie súhlasu matky so zmenou trvalého bydliska maloletého dieťaťa a v časti výroku o trovách konania p o t v r d z u j e .

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie prvým výrokom nahradil súhlas otca so zápisom maloletého dieťaťa A. B., nar. XX.XX.XXXX, na plnenie povinnej školskej dochádzky v Základnej škole D., XXX XX D. N. XXX v školskom roku 2023/2024.

Druhým výrokom nahradil súhlas otca s plnením povinnej školskej dochádzky maloletého dieťaťa v Základnej škole D., XXX XX D. N. XXX v školskom roku 2023/2024.

Tretím výrokom zamietol návrh otca na nahradenie súhlasu matky so zápisom maloletého dieťaťa s plnením povinnej školskej dochádzky v Súkromnej základnej škole M., E. XX, XXX XX G. a v Základnej škole a Gymnázium s vyučovacím jazykom maďarským, A. XX, XXX XX G. v školskom roku 2023/2024.

Štvrtým výrokom zamietol návrh otca na nahradenie súhlasu matky s plnením povinnej školskej dochádzky maloletého dieťaťa v Súkromnej základnej škole M., E. XX, XXX XX G. a v Základnej škole a Gymnázium s vyučovacím jazykom maďarským, A. XX, XXX XX G. v školskom roku 2023/2024.

Piatym výrokom zamietol návrh otca na nahradenie súhlasu matky so zmenou trvalého bydliska maloletého dieťaťa.

Šiestym výrokom žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Otec sa návrhom vo veci samej domáhal nahradenia súhlasu matky so zápisom maloletého dieťaťa do jednej z týchto základných škôl - Základná škola a Gymnázium s vyučovacím jazykom maďarským, A. XX, G., Súkromná základná škola O., G. XX, G., Súkromná základná škola M., E. XX, G., Základná škola P. P., A. K. Ves alebo Základná škola H. K., B. X, Q., keďže sa s matkou nevedia dohodnúť na výbere základnej školy pre maloleté dieťa. Ďalším návrhom vo veci samej sa domáhal nahradenia súhlasu matky so zmenou trvalého bydliska maloletého dieťaťa.

Matka sa návrhom vo veci samej domáhala nahradenia súhlasu otca s podaním prihlášky na plnenie povinnej školskej dochádzky maloletým dieťaťom v Základnej škole v D. a súhlasu otca s plnením povinnej školskej dochádzky maloletým dieťaťom v uvedenej základnej škole.

3. Uznesením č. k. 8P/140/2022-70, 8P/144/2022-12 zo dňa 16.06.2022 súd spojil veci vedené na súde pod sp. zn. 8P/140/2022 o návrhu otca na nahradenie súhlasu matky pri nezhode rodičov a pod sp. zn. 8P/144/2022 o návrhu matky na nahradenie súhlasu otca pri nezhode rodičov do spoločného konania s tým, že vec bude ďalej vedená na súde prvej inštancie pod sp. zn. 8P/140/2022.

Uznesením č. k. 8P/140/2022-239, 8P/216/2022-58 zo dňa 19.12.2022 súd spojil veci vedené na súde pod sp. zn. 8P/140/2022 o návrhu otca na nahradenie súhlasu matky pri nezhode rodičov a o návrhu matky na nahradenie súhlasu otca pri nezhode rodičov a pod sp. zn. 8P/216/2022 o návrhu otca na nahradenie súhlasu matky pri nezhode rodičov do spoločného konania s tým, že vec bude ďalej vedená na súde prvej inštancie pod sp. zn. 8P/140/2022.

4. Uznesením č. k. 8P/140/2022-512 zo dňa 27.06.2023 súd prvej inštancie pripustil zmenu petitu návrhu otca zo dňa 08.06.2022 o nahradenie súhlasu matky so zápisom maloletého dieťaťa do jednej zo škôl uvedených v písomnom návrhu a návrhu otca zo dňa 23.09.2022 na nahradenie súhlasu matky so zmenou trvalého bydliska maloletého dieťaťa v rozsahu uvedenom v zmene návrhu otca zo dňa 21.06.2022 na určenie, že maloletá A. bude navštevovať a plniť si školskú dochádzku v dvoch základných školách súčasne, a to v Základnej škole D. a Súkromnej základnej škole M. s tým, že Základná škola D. bude oprávnená vydávať vysvedčenia maloletému dieťaťu, resp. že súd určuje, že maloletá A. bude navštevovať a plniť si školskú dochádzku v Základnej škole a Gymnázium s vyučovacím jazykom maďarským, A. XX, G. a na udelenie súhlasu otcovi na zmenu trvalého bydliska maloletej A., resp. že súd určuje, že maloletá A. bude navštevovať a plniť si školskú dochádzku v Súkromnej základnej škole M., E. XX, G. - H. I.. Súd prvej inštancie týmto uznesením zároveň pripustil zmenu petitu návrhu matky zo dňa 10.06.2022 na nahradenie súhlasu otca na podanie prihlášky na plnenie povinnej školskej dochádzky maloletým dieťaťom v Základnej škole, so sídlom D. a nahradenie súhlasu otca s plnením povinnej školskej dochádzky maloletým dieťaťom v uvedenej základnej škole v rozsahu uvedenom v zmene návrhu matky zo dňa 23.04.2023 na určenie, že maloleté dieťa si bude plniť povinnú školskú dochádzku v mieste jeho trvalého bydliska na Základnej škole D..

5. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie právne odôvodnil aplikáciou článku 41 ods. 4 vety prvej Ústavy Slovenskej republiky, ustanovenia § 35 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), článku § 18 ods. 1, 2, 3 Dohovoru o právach dieťaťa, ustanovenia § 20 ods. 2, 4, 5 6 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Školský zákon“) a ustanovenia § 38 ods. 1, 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

6. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že maloleté dieťa pochádza z mimomanželského vzťahu rodičov, ktorí nežijú v spoločnej domácnosti. Rozsudkom súdu prvej inštancie sp. zn.

9P/168/2018 zo dňa 27.05.2020, právoplatným dňa 09.06.2020, bola maloletá A. na základe schválenej dohody rodičov zverená do osobnej starostlivosti matky, otec sa zaviazal prispievať na výživu dieťaťa výživným v sume 350,- Eur mesačne, zároveň bolo upravené stretávanie sa otca s dieťaťom. Rozsudkom súdu prvej inštancie sp. zn. 34P/8/2020 zo dňa 24.08.2020, právoplatným dňa 10.09.2020, bola schválená rodičovská dohoda v časti úpravy stretávania sa otca s dieťaťom. Na základe návrhu otca zo dňa 30.07.2021 na zverenie maloletej A. do striedavej starostlivosti rodičov, súd prvej inštancie v konaní sp. zn. 9P/136/2021 dňa 30.06.2022 schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej bola maloletá A. zverená striedavej osobnej starostlivosti rodičov, otec sa zaviazal prispievať na výživu dieťaťa počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživným v sume 280,- Eur mesačne. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 20.07.2022, v spojení s dopĺňacím rozsudkom č. k. 9P/136/2021-403 zo dňa 19.07.2022. Uznesením č. k. 8P/140/2022-109 zo dňa 07.07.2022 súd prvej inštancie zamietol návrhy oboch rodičov na vydanie neodkladného opatrenia o nahradení súhlasu druhého rodiča pri nezhode rodičov; Krajský súd v Bratislave rozhodujúci na základe otcom podaného odvolania, uznesením č. k. 20CoP/108/2022-138 zo dňa 22.08.2022, uznesenie súdu prvej inštancie č. k. 8P/140/2022-109 zo dňa 07.07.2022 zmenil tak, že nahradil informovaný súhlas zákonného zástupcu - matky o pokračovaní povinného predprimárneho vzdelávania maloletej A. v materskej škole na školský rok 2022/2023. Uznesenia nadobudli právoplatnosť dňom 06.09.2022. Uznesením súdu prvej inštancie č. k. 9P/154/2022 - 56 zo dňa 17.01.2023 bol nahradený súhlas matky s podaním žiadosti o registráciu maloletého dieťaťa na matrike v Maďarsku pre účely vydania jeho rodného listu, s podaním žiadosti o vystavenie cestovného pasu Maďarska a s podaním žiadosti o vystavenie občianskeho preukazu Maďarska dieťaťu a vo zvyšnej časti bol návrh zamietnutý. Uznesením č. k. 9P/51/2023 - 30 zo dňa 12.04.2023 súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, na základe ktorého je otec oprávnený stretnúť sa s maloletou A. od 25.04.2023 od 18.00 hod. do 26.04.2023 do 15.00 hod. za účelom zabezpečenia účasti dieťaťa na teste školskej pripravenosti v materskej škole v G., matka je povinná v určenom čase dieťa otcovi v mieste jej bydliska pripravené odovzdať a otec je povinný v určenom čase dieťa matke v mieste jej bydliska vrátiť. Aktuálne je na súde prvej inštancie vedené konanie o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv s povinnosť pod sp. zn. 9P/257/2022, ktoré v súčasnosti nie je právoplatne ukončené, vo veci je nariadené znalecké dokazovanie.

7. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie zistil, že maloleté dieťa v školskom roku 2022/2023 pokračovalo v predprimárnom vzdelávaní v materskej škole, pričom dňa XX.XX.XXXX dovŕšilo vek 7 rokov, preto od 01.09. 2023 je v zmysle školského zákona povinné začať si plniť povinnú školskú dochádzku v základnej škole, avšak rodičia v otázke výberu školy ako v podstatnej otázke týkajúcej sa maloletého dieťaťa nedospeli ku konsenzu. Konštatoval, že maloleté dieťa bolo pre školský rok 2023/2024 prijaté na dve základné školy, a to na Základnú školu v D. a Súkromnú základnú školu M., preto z týchto škôl ďalej vyberal.

Konštatoval, že na Základnú školu A., G. s vyučovacím jazykom maďarským podal otec prihlášku minulý rok na školský rok 2022/2023, na základe čoho vydal riaditeľ rozhodnutie o prijatí maloletého dieťaťa na vzdelávanie s nástupom od 01.09.2022 zo dňa 05.05.2022. Súd poukázal jednak na ustanovenia Školského zákona, ako aj usmernenie MŠVVaŠ SR č. 2023/7645:1-A2110, v zmysle ktorých, ak zákonný zástupca školy oznámi, že dieťa bude pokračovať v predprimárnom vzdelávaní a nezačne plniť povinnú školskú dochádzku, riaditeľ školy rozhodne o neprijatí žiaka a na účely prijatia dieťaťa pre nadchádzajúci školský rok je potrebné opätovne podať prihlášku do školy a zúčastniť sa aj zápisu v škole pre daný školský rok, na základe čoho riaditeľ školy novým rozhodnutím rozhodne o prijatí žiaka na vzdelávanie. Vzhľadom na uvedené, súd posúdil rozhodnutie o prijatí maloletého dieťaťa na základné vzdelávanie v Základnej škole A., G. zo dňa 26.05.2023 bez označenia školského roka, na ktoré sa prijatie vzťahuje a vydané bez podania prihlášky na vzdelávanie pre školský rok 2023/2024 ako nulité, ničotné rozhodnutie, ktoré ako také nemá právne účinky a hľadá sa naň akoby nebolo vydané. Preto uviedol, že maloleté dieťa na vzdelávanie na uvedenej škole pre školský rok 2023/2024 nebolo prijaté.

8. Maloleté dieťa počas celého konania prejavovalo svoj názor ohľadom toho, ktorú školu chce navštevovať rôzne, otcovi odpovedalo tak, ako mu otec kládol otázky, matke takisto potvrdilo v podstate to, s akým účelom matka rozhovor s dieťaťom viedla. Na názor dieťaťa, ktorý obaja rodičia „preukazovali“ svojimi zvukovými nahrávkami, súd neprihliadol, a to s poukazom na nízky vek dieťaťa i jeho nedostatočnú intelektovú a emočnú zrelosť, ako aj na silný konflikt lojality, ktorému dieťa bolo počas celého konania a stále je vystavené. Súd vyslovuje pochybnosti aj o tom, či vyjadrenie dieťaťa bez prítomnosti rodičov v prostredí Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky bolo spontánne, či išlo

skutočne o jeho želanie, alebo bolo ovplyvnené matkou (dieťa samé povedalo ako otcovi, tak aj matke, že povedalo to, čo mu povedala matka).

9. Vecne argumentoval tým, že dieťa vyrastá v konfliktnom prostredí, vzťah rodičov je dlhodobou narušený, rodičia majú rozdielne predstavy o výchove, starostlivosti o dieťa, prevláda neakceptácia druhého rodiča a snaha presadiť vlastnú predstavu aj na úkor záujmu dieťaťa. Maloleté dieťa, ktoré je v súčasnosti na základe súdneho rozhodnutia v striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, strieda dve prostredia, a to prostredie domácnosti otca a materskej školy v G., v ktorej komunikuje v maďarčine a prostredie domácnosti matky a materskej školy v D., kde komunikuje po slovensky, resp. v bežnej komunikácii používa nárečie. Je rodičmi dlhodobou vháňané do konfliktu lojality, čo u neho nepochybne vyvoláva neustály stres z rozhodovania sa medzi dvomi rodičmi a následný pocit viny voči druhému rodičovi, je teda len prirodzené, že sa snaží každému z rodičov vyhovieť a povedať rodičovi to, čo si myslí, že rodičovi neublíži. Je otázkou, či aj prostredie konfliktu v ktorom dieťa vyrastá nie je príčinou jeho plachosti a utiahnutosti, toho, že sa na verejnosti neprejavuje spontánne. Nástup do školy je pre každé dieťa dôležitým medznikom a veľkou, často stresujúcou zmenou, s ktorou sa musí vysporiadať, pripraviť sa na nové prostredie, pedagógov, spolužiakov, zmenu denného režimu, školské povinnosti, vyučovací proces, na čo potrebuje podľa možnosti pokojné a stabilné prostredie, ktoré dieťa s poukazom na vyššie popísaný konflikt lojality a napäté vzťahy medzi rodičmi nepochybne nemá. Dospel k záveru, že striedanie dvoch škôl v krátkom časovom intervale (na týždennej báze), navyše v prvom ročníku základnej školy a s tým spojená nestabilita ešte aj školského prostredia, by bola pre dieťa ďalším stresovým faktorom a nepochybne by sa odrazila na študijných výsledkoch dieťaťa, pričom reálne by bola spôsobilá ohroziť zdravý psychický vývoj, či záujmy maloletého dieťaťa. S ohľadom na tieto okolnosti sa prikláňa k názoru Okresnej prokuratúry Malacky, že navštevovanie dvoch základných škôl tak, ako to navrhuje otec, nie je v súčasnej situácii v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Poukázal aj na správu Materskej školy v D. zo dňa 06.03.2023, ktorá dieťa hodnotí ako veľmi tiché, citlivé a uzavreté, ktoré naviaže úzky kontakt s jedným až dvomi deťmi. Materská škola v správe zároveň uvádza, že v minulom školskom roku sa dieťa v kolektíve prejavovalo viac, malo aj viac kamarátov ako v súčasnom školskom roku, čo bolo spôsobené zmenou kolektívu následkom pokračovania v predprimárnom vzdelávaní. Tiež uviedla, že po návrate z druhej materskej školy dieťa potrebuje čas na adaptáciu. Odporúčala dieťaťu návštevu jednej školy. Je teda zrejme, že maloleté dieťa reaguje na zmeny veľmi citlivo a tieto sa negatívne prejavujú na jeho sociálnom správaní, pri každej zmene potrebuje čas na adaptáciu. Nemožno opomenúť ani skutočnosť, že aj podľa aktuálnej správy CPPPaP Malacky zo dňa 16.01.2023 sú celkové intelektové schopnosti dieťaťa na hranici podpriemeru a nižšieho priemeru, pričom jednotlivé schopnosti - úroveň výkonu, verbálne porozumenie, sústredenosť, rýchlosť spracovania, sú nerovnomerne profilované od pásma výrazného podpriemeru po pásmo priemeru. Súd k uvedenému uvádza, že o otázke striedavého navštevovania dvoch základných škôl, na ktoré bolo dieťa riadne prijaté, pri striedavej osobnej starostlivosti v prípade konfliktu rodičov rozhoduje súd a táto možnosť musí byť vždy dôkladne posúdená s ohľadom na najlepší záujem dieťaťa, jeho osobnosť, rozumovú a vôľovú vyspelosť, schopnosti a jeho individuálne potreby. Usmernenie MŠVVaŠ SR zo dňa 16.04.2013, na ktoré sa odvoláva otec, udáva len pokyny pre kompetentné orgány (nie pre súdy), ako postupovať pri realizácii prípadného rozhodnutia súdu o striedavej návšteve dvoch škôl. Ústava, ani zákony nižšej právnej sily, neprikazujú súdom riadiť sa usmerneniami ministerstiev, smerujúcimi voči ich podriadeným orgánom, tieto majú len odporúčací charakter (pre podriadené orgány).

10. Ďalej uviedol, že príprava dieťaťa na budúce povolanie začína už jeho nástupom na základné vzdelávanie, ale výber najvhodnejšej školy pre dieťa závisí aj od osobnosti, schopnosti a danosti konkrétneho dieťaťa a ďalších okolností. Matka navrhuje pre maloleté dieťa základnú školu v blízkosti jeho trvalého pobytu, ktorá podľa názoru matky bude v najlepšom záujme dieťaťa, a to s ohľadom na jeho citové väzby, rozumovú a psychickú vyspelosť. Otcov výber základných škôl sleduje primárne len jeden záujem, a to jeho záujem, aby dieťa navštevovalo školu s vyučovacím jazykom maďarským, resp. inú základnú (výberovú) školu v G., kam chce prehlásiť aj trvalý pobyt dieťaťa. Nemožno matke uprieť, že z takéhoto počínania otca (umocneného aj tým, že otec nerešpektuje jej postavenie - prevzal rozhodnutie školy za matku, pričom tlmočil "názor" matky škole bez jej vedomia, prehlásil dieťa k inému lekárovi - bez vedomia matky, prihlásil dieťa na prechodný pobyt na svoju adresu, zisťoval u zamestnávateľa matky okolnosti týkajúce sa jej dochádzky do zamestnania, vkladal do vecí maloletého dieťaťa zariadenia, schopné odpočúvať matku a dieťa v ich domácnosti, ktoré je predmetom skúmania orgánmi činnými v trestnom konaní a vo veci je začaté trestné stíhanie pre prečin ochrany súkromia v obydli podľa § 194a ods. 1 Trestného zákona a nariadené znalecké dokazovanie, nevedel ozrejmiť, kedy s uvedenými

situáciami chcel matku čo i len oboznámiť, resp. svoje konanie priamo na pojednávaní poprel) nadobudla dojem, že otec chce vytrhnúť maloleté dieťa z prostredia doterajšieho miesta trvalého pobytu - D. a od matky, s ktorou sa nevie zhodnúť ani na základných otázkach starostlivosti o maloleté dieťa. Otec tak svojím konaním favorizuje vlastné predstavy a záujem pred záujmom dieťaťa, aj keď tvrdí, že tým sleduje iba najlepší záujem dieťaťa - chce pre dieťa lepšiu školu, lepšieho lekára. Súd dodal, že tieto želania otca nemusia zohľadňovať aj želania dieťaťa.

11. Súd dospel k záveru, že navštevovanie dvoch škôl by pre maloletú A. za súčasnej situácie bolo nadmerne stresujúce, keďže nevyhnutne potrebuje zastabilizovať aspoň jedno prostredie - v tomto kontexte školské (súd o zmene starostlivosti rodičov o maloletú A. rozhoduje v inom konaní - sp. zn. 9P/257/2022, ktoré v súčasnosti nie je právoplatne ukončené, vo veci je nariadené znalecké dokazovanie), preto rozhodol tak, že maloleté dieťa bude navštevovať iba jednu zo základných škôl, na ktorú bolo prijaté.

S poukazom na ust. § 20 ods. 5 Školského zákona si žiak plní povinnú školskú dochádzku v základnej škole v školskom obvode, v ktorom má trvalý pobyt, ak zákonný zástupca pre svoje dieťa nevyberie inú základnú školu. Takouto školou je pre maloleté dieťa Základná škola v D., ktorá sídli v bezprostrednej blízkosti miesta jeho trvalého pobytu (nachádza sa 2 minúty cesty pešo od miesta jeho trvalého pobytu), ako aj materskej školy, ktorú maloleté dieťa ako jednu z dvoch v súčasnosti navštevuje. Ide teda o prostredie, v ktorom sa maloleté dieťa už dlhodobo pohybuje, a ktoré dôverne pozná. Uvedenú školu už navštevujú a budú navštevovať aj kamarátky dieťaťa z materskej školy. Dôvodil, že nástup do Základnej školy v D. by bol pre dieťa kontinuálnym, plynulým prechodom z materskej školy na základnú školu, so zachovaním sociálnych interakcií vytvorených v predškolskom zariadení, čo uľahčí jeho socializáciu v novom prostredí a jeho adaptáciu na túto nepochybné veľkú zmenu, pričom zároveň bude určitým stabilným pilierom a istotou v súčasnej zložitej životnej situácii. Súkromná základná škola M., sídliaca v G. - H. I., nemá vybudovanú kontinuitu so súčasnou materskou školou v G., ktorú dieťa navštevuje - dieťa navštevuje materskú školu s vyučovacím jazykom maďarským, preto kontinuálne by prichádzala do úvahy Základná škola s vyučovacím jazykom maďarským v G., K. A. C., avšak na túto školu dieťa v tomto školskom roku nie je prijaté. Príchod dieťaťa na Súkromnú základnú školu M. by teda mohlo byť pre dieťa ďalšou záťažou, ktorej by bola vystavené.

Vzhľadom na dlhodobý konflikt lojality, ktorému je maloleté dieťa vystavené, stresujúce rodinné prostredie, v ktorom vyrastá a nezhodám oboch rodičov, popierajúcich postavenie druhého rodiča, ako aj nepochybné zmeny, ktoré prináša nástup do školy má súd za to, že je v najlepšom záujme dieťaťa, aby sa základná škola nachádzala v pre dieťa známom prostredí, so zachovanými sociálnymi väzbami z predškolského zariadenia. Takouto školou je pre maloleté dieťa Základná škola v D..

12. Súd prvej inštancie nahradil súhlas otca s plnením povinnej školskej dochádzky maloletého dieťaťa v Základnej škole v D. v školskom roku 2023/2024 a návrh otca na nahradenie súhlasu matky so zápisom dieťaťa a s plnením povinnej školskej dochádzky v Súkromnej základnej škole M. F. I. R. B. A., G. v školskom roku 2023/2024 zamietol. Z pohľadu objektívneho rešpektovania najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa sa vzhľadom na situáciu v rodine uvedené javí ako vôbec jediná možnosť ako dosiahnuť aspoň čiastočnú reparáciu aktuálne veľmi neistého a konfliktného prostredia, v ktorom sa maloleté dieťa pohybuje a ktorý má pre neho z dlhodobého hľadiska ťažko napravitelné negatívne dôsledky. Dodal, že pokiaľ rodičia po určitom čase dospejú k záveru, že maloleté dieťa je schopné navštevovať dve základné školy a toto je v jeho záujme (napr. na základe študijných výsledkov prvého ročníka), môžu si za predpokladu, že maloleté dieťa bude naďalej zverené obom rodičom do striedavej osobnej starostlivosti, podať prihlášku aj na druhú základnú školu, pričom o návšteve dvoch škôl dieťaťom sa dohodnúť alebo požiadať o rozhodnutie o ich nezhode súd (tu však súd poukazuje na skutočnosť, že ohľadne maloletej A. sa na súde prvej inštancie viedlo, resp. vedie 13 konaní, z toho matka podala 4 návrhy).

13. Zoberajúc sa vyjadrením kolízneho opatrovníka, ktorý navrhol, aby maloletá A. navštevovala dve základné školy, keď poukázal na to, že cestovanie by pre maloletú A. v prípade jednej školy bolo zaťažujúce, súd s ohľadom na vyjadrenie samotnej maloletej z predchádzajúcich konaní, že ju cestovanie unavuje, uviedol, že je síce pravda, že denné cestovanie dieťaťa je pre každé dieťa zaťažujúce, avšak zaťažujúcejším faktorom pre maloletú A. je prispôsobovanie sa novému prostrediu a vyrovnávanie sa s konfliktným prostredím. Obaja rodičia si boli vedomí, že takáto situácia nastane, preto túto mali riešiť. Na situáciu boli upozornení aj zákonným sudcom v konaní o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností, kde otec uviedol, že jednak nemá problém voziť maloletú A. do D., jednak

ponúkal možnosť prenájmu bytu matke v G., tak aby sa eliminovala možnosť cestovania maloletej, kde súd upriamuje pozornosť na to, že nie dieťa je povinné sa uspokojiť želaniam a predstavám rodičov, ale práve rodičia sú tí, ktorí by mali umožniť dieťaťu všestranné podmienky pre jeho rozvoj a stabilitu prostredia. Položil si otázky: Aký má otec problém prenajať si byt sám pre seba v blízkosti bydliska matky tak, aby odbremenil maloletú A. od cestovania? Prečo toto požaduje od matky (sám to nie je ochotný urobiť?).

14. Uzatvárajúc, že v súvislosti so zápisom maloletého dieťaťa na spádovú Základnú školu v D. rodičia konsenzus nedosiahli, keďže otec so zápisom do tejto školy nesúhlasil a na prihláške zo dňa 18.04.2023 absentuje jeho podpis, súd v záujme zachovania princípu právnej istoty a na účely konvalidácie tohto právneho aktu nahradil súhlas otca so zápisom maloletej A. na plnenie povinnej školskej dochádzky v Základnej škole v D. v školskom roku 2023/2024. Základná škola v D. je ako škola, v ktorej obvode má maloletá A. trvalý pobyt, jedinou spádovou školou a pokiaľ matka zapísala svoje maloleté dieťa do tejto školy bez súhlasu otca, neprekročila svoju právomoc zákonného zástupcu, ale naopak splnila si svoju zákonnú povinnosť vyplývajúcu z ust. § 20 ods. 2 Školského zákona prihlásiť dieťa do spádovej školy vzhľadom na skutočnosť, že rodičia sa na inej škole nezhodli a konanie o nahradenie súhlasu druhého rodiča právoplatne ukončené nebolo.

15. K návrhu otca týkajúceho sa zmeny trvalého pobytu maloletého dieťaťa súd poukázal na ust. § 3 ods. 4 zákona č. 253/1998 Zb. o hlásení pobytu občanov SR v registri obyvateľov SR, podľa ktorého miestom trvalého pobytu dieťaťa v čase jeho narodenia je miesto trvalého pobytu jeho matky. Trvalý pobyt dieťaťa v čase jeho narodenia je teda určený zákonom, nie rozhodnutím rodičov a k jeho založeniu nie je potrebný súhlas jedného alebo druhého rodiča. Maloleté dieťa má od narodenia trvalý pobyt v obci D., v mieste trvalého pobytu svojej matky. Dňa 05.09.2022 došlo len k zmene ulice v rámci obce, v dôsledku toho, že matka kúpila nehnuteľnosť, do ktorej sa s dieťaťom presťahovali, miestom trvalého pobytu zostala stále Obec D.. To, že matka v čase narodenia dieťaťa nezmenila svoj trvalý pobyt na adresu v G., kde v tom čase s otcom bývali, je vecou matky, ktorá je plne spôsobilá na právne úkony, nebolo jej povinnosťou sa prihlásiť k trvalému pobytu na adrese otca. Zároveň uviedol, že otec sa zmeny trvalého pobytu dieťaťa po rozchode rodičov nedomáhal, tohto sa začal domáhať, resp. namietat miesto trvalého pobytu až v roku 2022, kedy sa začala riešiť otázka výberu základnej školy pre maloleté dieťa, v ktorej je vzhľadom na nezhodu rodičov veľmi dôležité postavenie spádovej školy (podľa trvalého bydliska dieťaťa). Otec svoj návrh na zmenu pobytu neodôvodnil žiadnou relevantnou skutočnosťou, iba tým, že nedal súhlas k tomu, aby maloleté dieťa malo trvalý pobyt tam, kde je aktuálne zapísané. Súd v tejto súvislosti poukazuje na celkový postoj otca, ktorý na jednej strane žiada súhlas so zmenou trvalého pobytu len pre to, že s aktuálnym trvalým pobytom dieťaťa nesúhlasí, na druhej strane samotný otec na pojednávaní dňa 08.08.2023 uviedol, že dieťa prihlásil na prechodný pobyt do G. bez súhlasu matky. Otec tak žiada od matky to, čo sám nedodržiava, jej vôľa ho nezaujíma a rolu matky rovnako nerešpektuje, favorizuje presadenie vlastnej vôle. Súd nemá preukázaný záujem maloletej A. na zmene jej trvalého bydliska.

16. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. V zmysle ust. § 55 CMP súd síce môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé, na čo poukazovala matka, avšak dospel k záveru, že obaja rodičia rovnako zapríčinili toto konanie, nakoľko maloleté dieťa musí od 01.09.2023 nastúpiť na povinnú školskú dochádzku, pričom rodičia sa na výbere školy nevedeli dohodnúť, teda obaja rovnako vystavujú maloleté dieťa konfliktu lojality. S poukazom na ust. § 58 CMP súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, rozhoduje nielen o nároku na náhradu, ale aj o výške trov konania, pričom matka si výšku trov konania nevyčíslila, v dôsledku čoho nemá o čom rozhodovať.

17. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote otec odvolanie, ktoré odôvodnil ust. § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), a to tým, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Uviedol, že v rámci súdneho konania nastalo viacero procesných nezrovnalostí. Zo zvukového záznamu z pojednávania konaného dňa 26.04.2023 sú zrejmé viaceré vyjadrenia zákonnej sudkyne, kde napríklad uvádza pri žiadosti špecifikácie návrhu a petitu, poznámku, aby vedela, ktoré návrhy bude zamietat.

Nezaslanie mu dokumentov prekladu z výsluchu maloletého dieťaťa, ktoré mala k dispozícii iba matka. Nezaslanie mu nahrávky dieťaťa predloženej matkou, nezaslanie podania matky, a napriek nezaslaniu dodaných dokumentov žiadosť o vyjadrenie sa k nim bez poskytnutia akejkoľvek lehoty alebo času na oboznámenie. Žiadosť o vyjadrenie sa k dokumentom bola vedená nátlakovou formou smerom na neho zo strany súdu. Prístup prvoinštančného súdu sa mu javil neobjektívny a nevyrovnaný k obom účastníkom, čo bolo namietané jeho právnu zástupkyňou na viacerých pojednávaniach. Jedná sa o vyhodnocovanie jednotlivých okolností, napr. okresný súd vyčíta správanie otcovi, napr. realizáciu testov školskej zrelosti v CPPPaP, na druhej strane rovnaké správanie, ak ho realizuje matka, matke už vôbec nevyčíta, pričom matka tiež realizovala testovanie dieťaťa bez jeho vedomia. Tvrdil, že zákonná sudkyňa pristupovala rozdielne k výsluchu účastníkov, jeho prerušovala, snažila sa nachytať, nedovolila mu rozvinúť vety, zatiaľ, čo pri matke bol výsluch vedený iných spôsobom. Zákonná sudkyňa zvyšovala hlas a kričala výlučne len na jeho stranu, na neho a jeho právneho zástupcu. Takéto správanie nemala na stranu matky. Dodal, že pri príchode do pojednávacej miestnosti sa právna zástupkyňa matky pozdravila so zákonnou sudkyňou tykajúc „ahoj“. Na súdnom pojednávaní dňa 12.07.2023 zákonná sudkyňa prezúmovaľa jeho slová ako údajne hanlivé na jej adresu (nadávku), čo vôbec nebolo ani čiastočne pravdivé. Pre túto domnienku začala na neho kričať, čo trvalo hodnú chvíľu. On také slová vôbec nepoužil a nepovedal, čo potvrdil aj tlmočník, ktorý tlmočil súdu jeho výpoveď (otec hovorí v maďarskom jazyku pred súdom). Rovnaký scenár sa opakoval na súdnom pojednávaní dňa 08.08.2023, kedy opäť zákonná sudkyňa prezúmovaľa negatívne slová na jeho strane, ktoré neboli nikdy z jeho úst vyslovené. Na súdnom pojednávaní konanom dňa 27.04.2023 sa jednalo o veľkú výmenu názorov ohľadom potreby doručovania prekladu súdom otcovi. Následne dané preklady boli doručené až na opätovnú písomnú žiadosť zo dňa 16.05.2023. Rovnako nebolo vyhovené žiadostiam o možnosť oboznámiť sa s doručenými listinami na súdnom pojednávaní. Pre predmetné správanie zákonnej sudkyne podal sťažnosť.

Namietal prekročovanie právomoci a príslušnosti súdu. Informácie dopytované na pojednávaní 26.04.2023 nepatria do predmetu tohto konania, ale do konania vo veci ÚPP vedeného pod sp. zn. 9P/257/2022. Rovnako výsluch dieťaťa išiel nad rámec predmetu tohto konania a zasahoval do nezávislosti iného zákonného sudcu, ktorý prejednáva ÚPP. Výsluch dieťaťa nemal byť k tomu, kde maloletá chce bývať s ktorým rodičom, na čo je určený iný zákonný sudca, ale výlučne k otázke základnej školy. Rovnako tak posudzovanie právoplatností správnych rozhodnutí presahuje právomoc konajúceho súdu.

Uviedol, že dňa 06.09.2023 zistil, že so spisom narába aj A. H., ktorá je sesternica matky. Uvedené sa dozvedel z elektronického spisu, kde k dokumentu bol uvedený ako autor meno A. H., čo vzbudzuje pochybnosti o tom, či matka neovplyvňovala výsledok konania prostredníctvom svojej rodinnej príslušníčky pracujúcej na súde.

Poukázal na to, že dieťa je na režim dvoch škôl zvyknuté, keďže dve materské školy navštevuje už roky, pričom správy z materských škôl sú pozitívne, kamarátov má v jednej, aj v druhej materskej škole, prospieva v oboch z nich. Obaja rodičia sa voči rozhodnutiam o prijatí dieťaťa do základnej školy druhého rodiča odvolali. Rozhodnutie o prijatí dieťaťa do Základnej školy D. už bolo aj zrušené odvolacím orgánom. Uvedené nesprávne uvádza konajúci súd, ktorý tvrdí, že on sa neodvolal voči rozhodnutiu o prijatí dieťaťa do Základnej školy D., pričom toto odvolanie bolo súdu doručené. Maloleté dieťa bolo v konaní vypočuté, ako si samé predstavuje návštevu základných škôl. Poznamenal, že dieťa vo veku 6 rokov nemá schopnosť vyjadriť svoj názor tak, aby súd podľa neho rozhodoval, čiže, aby bolo schopné kompletne zväziť následky tohto názoru. Bol toho názoru, že maloleté dieťa bolo matkou ovplyvňované ohľadom obsahu svojej výpovede, odpovedalo na otázku ešte predtým ako bola položená. Nevedelo si odôvodniť, prečo by rado chodilo do školy v D.. Uviedlo, že z dôvodu, že tam nemá kamarátov. Matka tvrdí opak a dôvodí tým, prečo má chodiť do školy v D.. Predložil dve nahrávky, v jednej mu dieťa s plačom uvádza, že muselo povedať, že chce chodiť do Základnej školy D., lebo matka mu povedala, že ju inak už neuvidí. Plač dieťaťa na nahrávke bol vyhodnotený v jeho neprospech, pričom dieťa plakalo z dôvodu, že nechcelo uviesť to, čo matka od neho žiadala. Otázky kladené dieťaťu boli súdom prvej inštancie označené ako sugestívne, pričom on kládol rovnaké otázky v rámci rozhovoru s dieťaťom, aké boli dieťaťu kladené súdom pri jeho výsluchu na súde v maďarskom jazyku. Mal za to, že otázky kladené maloletému dieťaťu tlmočníkom a pripravené súdom sú kapciózne a sugestívne. Dieťa nebolo súdom poučené pri žiadnom jeho výsluchu o možnosti navštevovania dvoch základných škôl. Tvrdil, že súd prvej inštancie tak trochu ohýba dokazovanie, keď si vyberá len časti a dôkazy, ktoré mu do rozhodnutia sedia a nevzal do úvahy testovanie maloletého dieťaťa na intelekt v centre na to špecializovanom v CENADE, ktoré bolo realizované neskôr, ako testovanie CPPaP.

Konštatoval, že kolízny opatrovník rozsiahlo prezentoval súdu svoje odporúčanie na pojednávaní konanom dňa 13.07.2023, ktoré nie je zachytené ani v zápisnici v celosti, preto žiadal odvolací súd, aby si v tejto časti vypočul zvukový záznam z pojednávania, pretože súd prvej inštancie mu v rámci svojho odôvodnenia venuje len dve vety. Naproti tomu stručné vyjadrenie okresnej prokuratúry pošal takmer v celosti do bodu 45. Kolízny opatrovník, ktorý v konaní háji záujmy dieťaťa, pozná danú rodinu, pracuje s rodinou a dieťaťom už dlhé roky, a to od podania prvého návrhu vo veci samej, niekoľkokrát hovoril s dieťaťom aj v iných veciach ako je konanie o ÚPP, jeho zmeny, konanie o štátne občianstvo dieťaťa, atď. Úloha okresnej prokuratúry spočíva predovšetkým v dozore nad dodržiavaním zákonnosti a prokurátor, ani pri jeho účasti v konaní vo veciach maloletých, neháji záujmy maloletých. Prokurátorka s dieťaťom nikdy nehovorila, nikdy ho nevidela a aj napriek tomu súd opiera svoje rozhodnutie o jej názor.

Namietal, že konajúci súd vôbec neposudzoval jeho návrh týkajúci sa Základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským na A. C. I. G., keď zhodnotil, že na túto školu dieťa nie je v tomto školskom roku prijaté. Toto zhodnotenie je nesprávne, keďže súd disponoval rozhodnutím riaditeľa predmetnej základnej školy o prijatí dieťaťa aj pre tento školský rok. Maloleté dieťa naozaj aj do predmetnej základnej školy nastúpilo, jej meno sa nachádza medzi menami detí v 1. B triede. Maloleté dieťa má naozaj v danej škole aj kamarátky a kamarátov (Q. S., P. T., U. T., A. Q., I. D., G. M.) z materskej školy, ktorú navštevovala. Rovnako má kamarátov aj v druhej triede 1A. Dieťaťu sa v škole páčilo. Dodal, že nechce spôsobovať trenice, ktoré negatívne vplyvajú na maloleté dieťa, a preto začal vozíť dieťa do Základnej školy v D., aj keď neexistuje právoplatné rozhodnutie súdu. Pre dieťa bolo stresom správanie matky, ktorá na neho tlačila spôsobom, ako bolo aj v konaní preukázané, hraničiace s jeho psychickým vydieraním.

Mal za to, že súd prvej inštancie pochybil najmä tým, že nerozhodoval o prijatí dieťaťa na Základnú školu A., aj napriek existencii rozhodnutia riaditeľa o prijatí dieťaťa do tejto základnej školy a podanej prihláške (potvrdenie o podaní prihlášky na tento školský rok mal pritom založené v súdnom spise a založil ho opäť). Tomuto sa venuje v bode 75 rozsudku, ktorý je v rozpore s bodom 76 a 45 rozsudku. Súd správne konštatuje, že mu nepatrí posudzovať individuálne správny akty, čiže rozhodnutia o prijatí vydané riaditeľom. Rozhodnutie riaditeľa Základnej školy A. posúdil ako nulité z dôvodu, že nebola podaná prihláška na školský rok 2023/2024, pričom na takého posúdenie nebol oprávnený. Všeobecné súdy nie sú oprávnené preskúmať platnosť a zákonnosť správnych aktov okrem povinnosti skúmať, či predpokladaný správny akt vôbec je správnym aktom, či bol vydaný v medziach právomoci príslušného orgánu, či správny akt nadobudol právoplatnosť a či je vykonateľný. Pri kategórii aktov, ktoré sú len vecne chybné alebo nezákonné, platí prezumpcia ich správnosti, pokiaľ nie sú vymedzeným postupom opravené alebo zrušené a musia byť považované za bezchybné, majú právne účinky a sú pre súdy záväzné (rozhodnutia NS SR sp. zn. 5CdO/157/2007 a 4CdO/123/2003 uverejnené v zierke pod č. 44/2005). Tu uvádza, že je oprávnený iba skúmať, či predpokladaný správny akt vôbec je správnym aktom, či bol vydaný v medziach právomoci príslušného orgánu, či správny akt nadobudol právoplatnosť a či je vykonateľný. V tomto prípade rozhodnutie riaditeľa je správnym aktom, uvedené nepoprel, tento ho vydal v rámci svojich právomocí daných Školským zákonom. Posudzovanie podmienok jeho vydania neprináleží tomuto súdu, a to ani prejudiciálne. Posúdenie o nulite individuálneho správneho aktu – rozhodnutia riaditeľa o prijatí dieťaťa do Základnej školy A. je jednak mimo právomoci konajúceho súdu a jednak vychádza aj z nesprávnych zistení, keďže v súdnom spise sa nachádza podaná prihláška na školský rok 2023/2024, ktorú ešte raz založil. Dodal, že súd prvej inštancie ku dňu vyhlásenia rozsudku nemal k dispozícii ani platné rozhodnutie o prijatí dieťaťa do Základnej školy D., keďže k danému dňu bolo platné len zrušujúce rozhodnutie nadradeného orgánu o prijatí maloletého dieťaťa do Základnej školy D.. Disponoval len ústnym podaním, že riaditeľ vydá druhé rozhodnutie čo najskôr.

Bol toho názoru, že otázka cestovania maloletého dieťaťa nebola v prvoinštančnom konaní vôbec skúmaná. Aktuálne už realizuje dochádzanie do Základnej školy D., toto je realizovateľné len so značnými ťažkosťami a stresom a ide o finančne náročné riešenie. Cesta do školy v D. trvá 35 minút, cesta späť do G. v dopravnej zápche trvá 60 minút a bez veľkej zápchy ide 40-45 minút, celkovo 90 minút. Okolo 15.30 hod. chodí pre maloleté dieťa do školy a cesta tam a späť tiež trvá aj po obede minimálne 70 minút, čo znamená celkovo denne cca 2,5 hodiny v aute, z čoho len polovica je strávený čas s dieťaťom. Dieťa je ukracované o krúžky v G., ktoré navštevovalo aj v materskej škole (plávanie, balet, tanec...). Tvrdil, že sa snažil s matkou dohodnúť, aby si nastavili začiatok striedavej starostlivosti tak, že v rámci jedného mesiaca začne jeden krát v pondelok po škole, kedy si on už večer vyzdvihne dieťa a druhý krát začne o to neskôr, a to v utorok po škole. Aktuálne je nastavené prevzatie dieťaťa otcom na utorok ráno pred školou. Matka nesúhlasí, dôvod neuvádza. Predmetné riešenie pritom navrhla na prvom pojednávaní zákonná sudkyňa vo veci ÚPP, vedenej na Okresnom súde Malacky. Poznamenal, že matka tvrdohlavo aj v tomto prípade trvala na tom, aby dieťa nastúpilo do 1. triedy už v septembri

2022, aj keď odborníci a testy hovorili o potrebe odkladu školskej dochádzky. Bol toho názoru, že matka citovo vydiera maloleté dieťa vo vzťahu k dosiahnutiu svojich cieľov. Maloleté dieťa nemôže pozitívne hovoriť o otcovi pred matkou, čo dokazujú aj nahrávky založené matkou, kde nabáda dieťa hovoriť negatívne o otcovi.

Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a dokazovanie alternatívne, aby ho zmenil tak, že nahradí súhlas matky so zápisom a prijatím maloletého dieťaťa do Základnej školy a Gymnázia s vyučovacím jazykom maďarským, A. XX, G. a určil, že maloleté dieťa bude navštevovať a plniť si školskú dochádzku v Základnej škole a Gymnázii s vyučovacím jazykom maďarským, A. XX, G.. Zároveň, aby súd udelil otcovi súhlas na zmenu trvalého bydliska maloletého dieťaťa z adresy: P. XXX/XX, D. na adresu: C. D. E. XXXX/XX, G.- H. I..

18. K odvolaniu otca sa vyjadrila Okresná prokuratúra Malacky, ktorá navrhla, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil, pretože žiaden z odvolacích dôvodov uvádzaných otcom nebol naplnený. Vo vzťahu k otcom vneseným procesným námietkam, ktoré majú charakter subjektívneho názoru na správanie sa zákonnej sudkyne voči jeho osobe uviedla, že namietané skutočnosti nemajú charakter inej vady konania, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. d) CSP a nemožno ich subsumovať ani pod iný odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 CSP, teda tieto námietky nie sú právne relevantné. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP v súvislosti s výsluchom maloletého dieťaťa dodala, že súd vyhodnotil správanie sa oboch rodičov ako manipulatívne vo vzťahu k druhému rodičovi, ktoré dieťa stavia do silného konfliktu lojality. Z toho dôvodu súd dospel k záveru, že na názor dieťaťa ohľadom toho, ktorú školu chce navštevovať, nie je možné prihliadnuť. Poznamenala, že s pomermi rodičov a dieťaťa sa oboznámila nahliadnutím do všetkých spisov vedených na súde, a to ukončených i prebiehajúcich a oboznámila sa so všetkými dôkazmi v predmetnom konaní. Hoci aj neprišla do priameho kontaktu s maloletým dieťaťom, táto skutočnosť nie je významnou vo vzťahu k meritu veci, a to s ohľadom na konštatovanie súdu o silnom konflikte lojality, v ktorom sa dieťa v dôsledku správania rodičov nachádza. K veci pristupovala obzvlášť citlivo a v najlepšom záujme dieťaťa, ktorý žiaden z rodičov neuprednostňuje pred vlastným záujmom a v tomto kontexte sa k veci vyjadrila. Ďalej uviedla, že s jej názorom, že v najlepšom záujme maloletého dieťaťa je navštevovanie iba jednej základnej školy, sa stotožnil aj otec na pojednávaní konanom dňa 08.08.2023. Poukázala na to, že v konaní vedenom pred súdom prvej inštancie pod sp. zn. 9P/168/2018, v ktorom sa otec domáhal nariadenia striedavej osobnej starostlivosti o dieťa, prejavil otec ochotu prenajať si byt bližšie k D., aby malo dieťa stále zázemie a vzdialenosť medzi bydliskami rodičov nebola v rozpore so záujmami dieťaťa s tým, že by sa s matkou počas realizácie striedavej osobnej starostlivosti striedali v tomto byte a všetky výdavky by v plnej výške hradil on. Otec tiež v predmetnom konaní (návrh zo dňa 18.12.2018) prejavil ochotu presťahovať sa na okraj G. (R. G., Q.), ak by matka nebola ochotná bývať v G.. Otec si tak bol vedomý skutočnosti, že dieťa bude s vysokou pravdepodobnosťou navštevovať Základnú školu v D., ako aj následkov, ktoré pre neho z tejto skutočnosti v súvislosti so striedavou osobnou starostlivosťou vyplývajú. Poukázala na to, že otec v odvolaní žiadnym spôsobom nešpecifikoval inú vadu konania, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a takáto vada ani žiadnym spôsobom nevyplyva z obsahu odvolania, teda otcom tvrdený odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d) CSP nie je naplnený. Nepreukázal iné skutkové zistenia (skutkový stav), ku ktorým mal súd dospieť na základe vykonaného dokazovania, a teda nie je naplnený ani odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP (resp. ust. § 62 ods. 1 CMP). Neuviedol v čom spočíva nesprávne právne posúdenie veci súdom, t. j. vo vzťahu k akej skutkovej okolnosti súd použil nesprávnu právnu normu, alebo na akú skutkovú okolnosť aplikoval správnu právnu normu za jej nesprávnej interpretácie, resp. v čom spočíva nesprávna aplikácia správne vyloženej právnej normy na zistený skutkový stav.

19. K odvolaniu otca sa vyjadrila matka, ktorá navrhla odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť, nakoľko nie sú naplnené odvolacie dôvody. Tvrdila, že odvolanie je plné ľahko vyvrátiteľných nepravd, opomína podstatné skutočnosti a obsahuje argumentáciu, ktorá nemá byť v odvolaní obsiahnutá. Z odvolania nie je očividné, kde podľa názoru odvolateľa prišlo k naplneniu odvolacích dôvodov, jediné, kde to špecificky definuje je, že súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam pri posudzovaní prihlášky v škole s vyučovacím jazykom maďarským. Prihláška na školský rok 2023/2024 nebola riadne podaná, toto potvrdila aj predmetná škola, keď oznámila otcovi, že tam maloleté dieťa nemôže chodiť. Mala za to, že tvrdenie odvolateľa je vedomá nepravda. Maloleté dieťa do tejto školy nemohlo byť zákonne prijaté. Nastúpilo tam ako výsledok zavádzania otca a škola bola nútená ho vymazať zo zoznamu študentov v priebehu prvého mesiaca, odkedy tam maloleté dieťa

nastúpilo. To by bola škola nútená urobiť, aj keby súd rozhodol, že maloleté dieťa má navštevovať aj školu s vyučovacím jazykom maďarským. Pretože otec nepodal riadne prihlášku. Uviedla, že pri poznámke sudkyne o potrebe špecifikácie petitu otec opomína skutočnosť, že sudkyňa upozorňovala na zle napísaný petit na strane odvolateľa a odporúčala mu, ako to napraviť. Pripomienka sudkyne bola v prospech odvolateľa. Pri dokumentoch z výsluchu otec opomína skutočnosť, že výsluch mal byť súkromný. Dôvodom na jeho zverejnenie bolo, že otec na výsluch skryl v plyšovej hračke dieťaťa odpočívacie zariadenie a nelegálne odpočúval súd a výsluch maloletého dieťaťa (v tejto veci je voči nemu vedené trestné konanie). Realizácia prvých testov bola na podnet školy organizovaná nezávislou testovacou inštitúciou. Druhé testovanie inicioval otec, lebo mu výsledky prvého nevyhovovali, z vlastnej vôle, v súkromnej inštitúcii, kde testovanie uhradil.

Je pravdou, že sudkyňa otca prerušovala, pretože opakovane odmietal odpovedať na otázky, robil obštrukcie v konaní, neprístojne klamal o skutočnostiach, ktoré boli všetkým účastníkom známe a nedodržiaval pokyny súdu (napriek upozorneniam opakovane vypovedal spôsobom, že odpoveď v tichosti povedal prekladateľovi tak, aby to nebolo na nahrávke). Právna zástupkyňa otca ho v tomto správaní podporovala a správala sa drzo a nevhodne ako voči matke a jej právnym zástupcom, tak voči sudkyňi. Právna zástupkyňa matky sa vyhradila voči obvineniu, že sudkyňu pozdravila „Ahoj“. Dodala, že so sudkyňou nemá žiadny osobný vzťah, nepoznajú sa na inej než profesionálnej úrovni. Nikdy v živote s ňou nehovorila mimo pojednávacej miestnosti a je vylúčené, aby ju takýmto spôsobom oslovila. Ani ňou nikdy v živote takto oslovená nebola. Takto hrubé klamstvo len ukazuje zúfalosť odvolateľa a jeho právnej zástupkyne. Zo strany otca sú už zvyknuté na neustále útoky a klamstvá, zo strany jeho právnej zástupkyne je to absolútne neprofesionálne a v rozpore s akýmkoľvek základnými etickými princípmi výkonu advokácie. Ak tvrdia, že sa niečo také stalo, nech predložia dôkaz. Pretože si je absolútne istá, že sa nič také nestalo.

Dodala, že odkaz na reakciu sudkyne na adresu otca súvisí s už spomenutým jeho správaním pri výpovedi. Opakovane bol upozorňovaný na každom jednom pojednávaní v tejto veci, že má vypovedať nahlas a priamo na sudkyňu, aj keď v maďarčine. Tak, aby to bolo počuť na nahrávke. Otec opakovane ignoroval tento pokyn. Zdôraznila, že tlmočenie z maďarčiny je tiež čistá obštrukcia zo strany otca, ktorý plynule rozpráva slovensky. Tlmočník, ktorý prekračoval svoju úlohu (označoval sa ako strana sporu, dvíhol hlas na právnu zástupkyňu matky, žiadal vyjadrenie svojho názoru na vec a ďalšie pochybenia), dokázateľne neprekladal otcove výpovede doslovne, ale upravoval ich v prospech otca (napríklad ignoroval a neprekladal hanebné pomenovania otca na matku). Po minimálne piatich upozorneniach v priebehu mnohých pojednávaní, keď sa otec znova raz vyjadril šeptom k tlmočníkovi a povedal niečo, ho už sudkyňa hlasno napomenula. Je obdivuhodná jej trpezlivosť, že mu za to neudelila poriadkovú pokutu. Právna zástupkyňa otca ho mala dávno pred týmto incidentom poučiť o jeho povinnostiach na pojednávaní. Namiesto toho sa snaží situáciu obrátiť proti sudkyňi. Pokiaľ aj sudkyňa nesprávne počula vyjadrenie otca, tak to bolo spôsobené otcovou opakovanou neochotou akceptovať jednoduché pokyny súdu.

Otázky, ktoré boli kladené maloletému dieťaťu majú vplyv aj na rozhodnutie o škole, očividne sa nejedná o prekračovanie právomoci. Otázky neboli sugestívne. Naopak, otázky súdu boli otvorené, ako dokazuje zápis z výpovede dieťaťa. Práve otázky, ktoré kládol otec dieťaťu, ho dotlačili k slzám, svojím tlakom boli očividne sugestívne.

Tvrdila, že A. H. nie je jej sesternica.

Uviedla, že maloleté dieťa nie je zvyknuté na režim dvoch škôl. Chodilo do dvoch materských škôl (odlišný režim oproti základnej škole s rôznymi osnovami), vyjadrilo sa samé, že si to tak nepraje, nevyhovuje mu to a že má kamarátky v D.. Režim základných škôl je odlišný, náročnejší a takmer nerealizovateľný v prípade škôl s dvoma rozdielnymi vyučovacimi jazykmi. Dodala, že nahrávky dieťaťa, ktoré otec predložil, obsahujú sugestívne otázky a sú očividne robené pod nátlakom. Otázky neboli rovnaké ako pri výsluchu súdom. Potvrdila, že kolízny opatrovník síce skutočne obsiahlo rozprával, ale výpovedná hodnota väčšiny jeho príhovoru bola takmer nulová. Logika, o ktorú sa opiera, je chybná a v niektorých častiach si dokonca sama odporuje. Odôvodnenie odporúčania je postavené na záujme otca (aby nemusel cestovať), nie na najlepšom záujme dieťaťa. Kolízny opatrovník nebol schopný dostatočne odôvodniť svoje odporúčanie, dokonca ani vysvetliť logiku, ktorú použil. Naproti tomu sa prokurátorka vyjadrila zrozumiteľne, jasne a logicky. Rozhodnutie súdu zaprotokolovať väčšiu časť prokurátorkinej argumentácie je hospodárne a v prospech kolízneho opatrovníka, pretože bližšia analýza jeho príhovoru by mu iba uškodila. Poznomenala, že do základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským bolo dieťa prijaté na základe pochybenia školy. Otec nepodal prihlášku v danom školskom roku. Túto informáciu potvrdila základná škola s vyučovacím jazykom maďarským. Informovali o tom aj otca, keď mu povedali, že tam dieťa nemôže viac chodiť. To je skutočný dôvod prečo otec teraz konečne maloleté dieťa nosí do

školy, kde má dieťa celý čas zo zákona chodiť. Takto robí až po opakovanom upozornení z jej strany (a zo strany ÚPSVaR) a vyjadrení základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským o tom, že maloleté dieťa túto školu nemôže navštevovať.

Tvrdila, že odvolanie otca voči rozhodnutiu Základnej školy D. bolo súdom zvažované. Obe ním podané odvolania boli podané na základe neprijateľného odvolacieho dôvodu (absencia podpisu, ktorý sa zo zákona nevyžaduje). Tohto si sú otec a jeho právna zástupkyňa plne vedomí, detailne to rozoberali v konaní. Pri prvom odvolaní odvolací orgán zhodnotil, že sa podpis nevyžaduje. Rozhodnutie o prijatí zrušil z dôvodu pochybenia na strane odvolacieho orgánu (nesprávne vyhodnotil podanú prihlášku), do rozhodnutia bolo toto pochybenie napravené. Maloleté dieťa má zo zákona navštevovať svoju spádovú školu, ktorou je Základná škola D.. Súd pri rozhodovaní komunikoval aj so školou aj s odvolacím orgánom a detailne sa tejto otázke venoval.

Mala za to, že otázka cestovania je absolútne neprijateľný argument. Maloleté dieťa cestovanie nezaťažuje tak, ako otca, ten sa musí točiť dvakrát. Časy cestovania uvedené v odvolaní sú prehnané. Finančný dopad na otca je druhoradý aj pre samotné rozhodnutie o merite vecí, s odvolacími dôvodmi nemá nič spoločné. Zdôraznila, že pri určovaní striedavej starostlivosti otec súdu sľuboval a vyhlasoval, že nebude mať problém maloleté dieťa vozíť do D.. Teraz zjavne problém má a preto znova (asi 15-krát) zaťažuje súdny systém svojimi podaniami a vyvoláva konania, kde útočí klamstvami, porušuje zákon a spôsobuje prietahy.

20. V doplnení vyjadrenia k odvolaniu otca matka uviedla, že otec v odvolaní predložil prihlášku na Základnú školu s vyučovacím jazykom maďarským pre školský rok 2023/2024, ktorú podľa jeho tvrdení podal riadne a načas, pričom toto tvrdenie nie je pravdivé. V prvom rade znova odkazuje na vyjadrenie riaditeľky základnej školy, že neevidujú prihlášku maloletého dieťaťa pre školský rok 2023/2024. Riaditeľka to nanešťastie vyhlásila iba osobne a v telefonickom hovore, avšak pokiaľ to bude potrebné, určite to bez problému potvrdí. Potvrdil to aj otec na pojednávaní v konaní dňa 12.07.2023. Otec v konaní argumentoval, že: „Mám informáciu od riaditeľa školy, že nebolo potrebné nové rozhodnutie, nebolo teda potrebné zapísať mal. opätovne v tomto školskom roku, pretože zápis z minulého školského roka je platný.“ Dňa 12.07.2023 otec tvrdil, že nebolo potrebné podať prihlášku (úkon potrebný k vydaniu nového rozhodnutia). Keď už konečne pochopil, že to potrebné bolo, tak zrazu tvrdí, že tak urobil a podkladá to prihláškou ktorá doteraz nebola predložená v konaní (aj keď bola pre konanie dôležitá). Vyjadrila pochybnosti o tom, kde sa zobrala prihláška o ktorej nevie ani Základná škola s vyučovacím jazykom maďarským. Dokonca v priebehu konania (kde to bola dôležitá otázka) o nej nevedel ani jej autor. Jej existenciu zistil, až keď to potreboval pre vymyslenú argumentáciu v odvolaní. Prihláška neobsahuje žiadny reálny dôkaz toho, že bola reálne podaná, prípadne podpísaná. Prihláška ani neobsahuje údaje o matke. Bez ohľadu na uvedené, je nesporné, že ona ako matka prihlášku nikdy nepodpísala, pričom však jej podpis je povinnou náležitosťou na prihláške (§144a ods. 1 Školského zákona). Absencia tohto podpisu spôsobuje absolútnu neplatnosť prihlášky. Tvrdila, že dôkaz ktorý otec predložil je pochybný, bez pochyby je však prihláška neplatná. Bola toho názoru, že otec predložil dôkaz, ktorý je očividne sfaľovaný (potvrdila to škola a potvrdzujú to aj otcove vyjadrenia v konaní). Aj keby bol dôkaz skutočný, tak by bola prihláška neplatná. Otec stavia svoju argumentáciu v odvolaní na falošnej prihláške. Obdobnú dôkaznú hodnotu majú aj ďalšie ním predložené dôkazy a argumenty.

Podstatný rozdiel pri Základnej škole D. oproti iným školám vzhľadom na to, že Základná škola D. je spádová škola maloletého dieťaťa. V zmysle zákona (§144a ods. 2 Školského zákona) a ustálenej judikatúry (napr. uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 11CoP/23/2021) sa pri spádovej škole nevyžaduje podpis oboch zákonných zástupcov (pokiaľ sú naplnené podmienky, ktoré naplnené boli). Napriek tomu otec podal odvolanie proti rozhodnutiu o prijatí dieťaťa na Základnú školu D. s odôvodnením, že absentuje jeho podpis. Už v prvom vyjadrení Regionálneho úradu školskej správy v Bratislave sa táto otázka riešila. Regionálny úrad školskej správy v Bratislave sa vyjadril, že matka na prihláške, ktorú podala, uviedla, že sú splnené náležitosti podľa §144a ods. 2 Školského zákona, čím sa vysporiadal s otázkou absencie podpisu, nakoľko matkin postup bol zákonný. Regionálny úrad školskej správy v Bratislave však nesprávne vyhodnotil, že nebola podaná prihláška pre školský rok 2023/2024, ale iba pre školský rok 2022/2023. Táto prihláška bola riadne a včas podaná, čo potvrdila aj Základná škola D.. Ako k tejto chybe došlo, nebolo nikdy vysvetlené. Regionálny úrad školskej správy v Bratislave následne zrušil rozhodnutie o prijatí maloletého dieťaťa a vec vrátil Základnej škole D. na rozhodnutie. Základná škola D. maloleté dieťa znova prijala, o čom informovala aj súd. Až po rozhodnutí súdu podal otec znova odvolanie voči rozhodnutiu o prijatí, znova s argumentom, že absentuje jeho podpis (i keď sa jeho podpis sa nevyžaduje). Toto odvolanie už bolo zamietnuté z dôvodu nedôvodnosti. Poukázala na časť v odvolaní, kde otec tvrdí, že: „Aktuálna právna úprava neumožňuje nástup dieťaťa na plnenie

povinnej školskej dochádzky ani do spádovej školy za situácie, že obaja rodičia nevyslovia svoj súhlas.“. Toto tvrdenie vyhlásil po tom, čo mu bolo opakovane vyvrátené v konaní, bola mu predložená judikatúra k tejto otázke a detailne vysvetlené a predostreté znenie zákona.

21. V odvolacej replike otec uviedol, že matka vo svojom vyjadrení len opakuje svoje argumenty, ktoré uviedla v predchádzajúcich podaniach a vyjadreniach. Zo správ z materských škôl jednoznačne vyplýva, že dieťa je na režim dvoch materských škôl (každá v inom vyučovacom jazyku) zvyknuté a nerobilo mu to problémy. Rovnako bolo adaptované v sociálnom prostredí oboch materských škôl. Kamarátov malo aj v jednej aj v druhej škôlke, tým pádom opäť poukázal na klamlivé vyjadrenie matky, že kamarátov má maloleté dieťa len v D.. Práve naopak dieťa vo svojom vyjadrení pred súdom uviedlo, že v D. nemá kamarátov, preto chce navštevovať práve Základnú školu D.. Výsluch dieťaťa a jeho názor bol zjavne ovplyvnený matkou, čo dal do pozornosti aj súd v rámci odôvodnenia. Maloleté dieťa sa samé vyjadrovalo v nahrávkach predložených oboma rodičmi, že povedalo to, čo od neho chcela matka. Nesúhlasí s vyjadrením matky, že otázky, ktoré kládol on maloleťmu dieťaťu neboli rovnaké ako tie, ktoré boli položené dieťaťu pri výsluchu na súde, keďže mu kládol rovnaké otázky, ako dieťaťu kládol súd v rámci účasti pohovore s maloleťm dieťaťom na súde. Mal za to, že sponchybovať akokoľvek funkciu kolízneho opatrovníka, tak ako to spravila matka, je neadekvátne, nakoľko koná v najlepšom záujme maloleťého dieťaťa. Tvrdil, že čo sa týka rozhodnutia o prijatí dieťaťa na Základnú školu A., tak existuje rozhodnutie riaditeľa o prijatí dieťaťa do tejto základnej školy a tiež o podanej prihláške, o čom svedčí aj uvedenie mena maloleťého dieťaťa na zozname detí v škole v triede 1.B. Poznamenal, že ku dňu vyhlasovania rozsudku súd nemal k dispozícii ani platné rozhodnutie o prijatí maloleťého dieťaťa do Základnej školy D.. Poprel, že by falšoval nejaké dôkazy, ako tvrdí matka.

Doplnil svoj petít o možnosť navštevovať Základnú školu s materskou školou s vyučovacím jazykom maďarským, I. X, XXX XX G., pričom priložil komunikáciu s riaditeľkou, podľa ktorej je ochotná maloleté dieťa prijať pokiaľ súd rozhodne.

Navrhol, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a dokazovanie alternatívne, aby zmenil odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie tak, že nahradí súhlas matky so zápisom a prijatím maloleťého dieťaťa do Základnej školy a Gymnázia s vyučovacím jazykom maďarským, A. XX, XXX XX G. a určí, že maloleté dieťa bude navštevovať a plniť si školskú dochádzku v Základnej škole a Gymnázium s vyučovacím jazykom maďarským, A. XX, XXX XX G.. Zároveň udelí otcovi súhlas na zmenu trvalého bydliska maloleťého dieťa z adresy: P. XXX/XX, XXX XX D. na adresu: Ulica D. E. XXXX/XX, G.- H. Ves. Alternatívne nahradí súhlas matky so zápisom a prijatím maloleťého dieťaťa do Základnej školy s materskou školou s vyučovacím jazykom maďarským, I. X, XXX XX G. a určí, že maloleté dieťa bude navštevovať a plniť si školskú dochádzku v Základnej škole s materskou školou s vyučovacím jazykom maďarským, I. X, XXX XX G.. Zároveň udelí otcovi súhlas na zmenu trvalého bydliska maloleťého dieťa z adresy: P. XXX/XX, XXX XX D. na adresu: C. D. E. XXXX/XX, G.- H. I..

22. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 3 ods. 5 písm. b) CMP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas oprávneným subjektom (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 a § 94 CMP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia ústneho odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke odvolacieho súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 v spojení s § 378 ods. 1 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce v medziach daných rozsahom odvolania, keďže tu išlo o návrhové konanie (§ 65 CMP) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v časti prvého a tretieho výroku zrušiť (pozn. jednotlivé výroky nie sú vo výrokovej časti označené rímskymi číslicami) a vo zvyšných výrokových častiach ako vecne správny potvrdiť.

23. Podľa § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloleťého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloleťého dieťaťa, o štátnom občianstve maloleťého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

V zmysle čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

Podľa článku 5 Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadnia najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami i využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

Podľa článku 24 ods. 2 a 3 Charty základných práv Európskej únie, pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa.

Podľa § 20 ods. 1 Školského zákona, povinná školská dochádzka sa plní v základných školách, v stredných školách a v školách pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami podľa tohto zákona, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 20 ods. 2 Školského zákona, zákonný zástupca dieťaťa je povinný prihlásiť dieťa na plnenie povinnej školskej dochádzky v základnej škole (ďalej len "zápis"). Prihláška na vzdelávanie v základnej škole sa podáva na formulári podľa vzoru schváleného a zverejneného ministerstvom školstva. Zápis sa koná od 1. apríla do 30. apríla, ktorý predchádza začiatku školského roka, v ktorom má dieťa začať plniť povinnú školskú dochádzku.

Podľa § 20 ods. 5 Školského zákona, žiak plní povinnú školskú dochádzku v základnej škole v školskom obvode, v ktorom má trvalý pobyt (ďalej len "spádová škola"), ak zákonný zástupca pre svoje dieťa nevyberie inú základnú školu. Žiak môže plniť povinnú školskú dochádzku v inej ako spádovej škole, ak ho riaditeľ tejto školy prijme na základné vzdelávanie.

24. Predmetom konania na súde prvej inštancie bolo rozhodovanie o návrhu otca na nahradenie súhlasu matky pri nezhode rodičov a o návrhu matky na nahradenie súhlasu otca pri nezhode rodičov. Nezhoda rodičov spočívala vo výbere školy, na ktorej si dieťa bude plniť povinnú školskú dochádzku.

25. Podľa § 64 CMP, zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 28 ods. 1 CMP, navrhovateľ môže počas konania so súhlasom súdu meniť návrh na začatie konania. V konaniach, ktoré možno začať len na návrh, súd doručí zmenu návrhu na začatie konania ostatným účastníkom do vlastných rúk, ak neboli prítomní na pojednávaní, na ktorom došlo k zmene.

Podľa § 28 ods. 2 CMP, v konaniach, ktoré možno začať len na návrh, súd zmenu návrhu na začatie konania nepripustí, ak by výsledky konania nemohli byť podkladom pre konanie o zmene návrhu. Po vydaní uznesenia, ktorým súd zmenu návrhu nepripustil, pokračuje v konaní o pôvodnom návrhu.

26. V mimosporovom konaní je prípustné meniť návrh na začatie konania, a to aj v odvolacom konaní. Civilný mimosporový poriadok upravuje zmenu návrhu na začatie konania v ust. § 28, ktoré uvádza prípady, keď súd zmenu návrhu nepripustí, teda ide o situáciu, ak by výsledky konania nemohli byť podkladom pre konanie o zmene návrhu. Dané ustanovenie sa opiera o hospodárnosť konania, ktorý dôvod sa prejavuje v tom, že pokiaľ výsledky doterajšieho dokazovania môžu byť dostatočným predpokladom aj pre konanie o zmenenom návrhu (posúdenie vždy závisí od konkrétneho prípadu), bolo by nehospodárne nútiť účastníka uplatňovať si iný nárok alebo nárok na základe ďalších relevantných skutočností v novom konaní. Hospodárnosť možno vidieť aj v tom, že ak výsledky doterajšieho konania nie sú dostatočným predpokladom na konanie o zmenenom návrhu, zmena sporu by bola vo vzťahu k doterajšiemu konaniu nehospodárna a mohla by konanie zbytočne predlžovať. Cieľom úpravy je zamedziť zneužitiu zmeny návrhu na prietahy konania.

27. V prejednávanej veci z obsahu spisu vyplýva, že otec návrh na zmenu návrhu podal v odvolacej replike, ktorá bola doručená ostatným účastníkom konania. Otec zmenu návrhu o nahradení súhlasu matky so zápisom a prijatím maloletého dieťaťa do Základnej školy s materskou školou s vyučovacím jazykom maďarským, I. X, G. a určením, že maloleté dieťa bude navštevovať a plniť si školskú dochádzku v tejto základnej škole odôvodňuje komunikáciou s riaditeľkou školy, ktorá mu na jeho dopyt ohľadne prijatia maloletého dieťaťa do tejto školy od jarného polroka, teda od 01.02. oznámila, že ak existuje súdne rozhodnutie, obaja rodičia s tým súhlasia, tak môže maloleté dieťa vziať. Keďže výsledky konania (začatie plnenia si povinnej školskej dochádzky dieťaťom v školskom roku 2023/2024 v Základnej škole v D. a stabilizáciu školského prostredia) nemôžu byť podkladom pre konanie o zmene návrhu, odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku I. tohto rozsudku.

28. Rozdielne názory rodičov maloletého dieťaťa, ktoré majú zákonom kvalifikovanú intenzitu, sú predmetom rozhodovania súdu, na ktorý rodičia „prenášajú“ rozhodovanie o dôležitých otázkach týkajúcich sa ich maloletého dieťaťa. Vychádza sa z premisy o rovnosti a rovnoprávnosti matky a otca vo vzťahu k ich rodičovským právam, a to nielen vo vzťahu k samotnému nositeľstvu týchto práv a povinností, ale aj vo vzťahu k ich výkonu. Zastupovanie jedného a toho istého zastúpeného viacerými zástupcami môže sprevádzať názorový stret záujmov, ktorý je logickým odrazom skutočností, že každý človek má odlišný vnútorný svet, ktorý sa manifestuje v jeho názoroch a správani. Ak sa rodičia na podstatnej veci súvisiacej s výkonom rodičovských práv a povinností nezhodnú, môže sa ktorýkoľvek z nich obrátiť s návrhom na súd, aby vo veci rozhodol, pričom takýmto spôsobom dochádza k prenosu výkonu rodičovských kompetencií z rodiča na súd a k faktickému zásahu do práva rodiča vykonávať práva a povinnosti k dieťaťu. Ide o špecifické konanie, ktoré možno začať na rozdiel od iných konaní vo veci starostlivosti o maloleté dieťa len na návrh.

29. V prejednávanej veci bola splnená existencia hmotnoprávnej podmienky pre rozhodovanie o nezhode rodičov podľa ust. § 35 Zákona o rodine, pretože predmet nezhody rodičov predstavuje podstatnú otázku výkonu rodičovských práv a povinností, a to plnenie povinnej školskej dochádzky maloletým dieťaťom, o ktorej sa rodičia musia dohodnúť, resp. pri nezhode rodičov súd na návrh autoritatívne po vykonanom dokazovaní rozhodne o uvedenej otázke. Konanie sa začalo na návrh otca, ktorý sa domáhal nahradenia súhlasu matky zo zápisom maloletého dieťaťa do jednej zo základných škôl (Základná škola a Gymnázium s vyučovacím jazykom maďarským, A. XX, G., Súkromná základná škola O., G. XX, G., Súkromná základná škola M., E. XX, G., Základná škola U. P., A. K. I. alebo Základná škola H. K., B. X, Q.). V priebehu konania doručila návrh aj matka, ktorým žiadala o nahradenie súhlasu za otca s podaním prihlášky na plnenie povinnej školskej dochádzky maloletým dieťaťom v Základnej škole v D. a s plnením povinnej školskej dochádzky maloletým dieťaťom v tejto základnej škole. Súd prvej inštancie pripustením zmeny petitu návrhu otca i návrhu matky uznesením zo dňa 27.06.2023, č. k. 8P/140/2022-512 vymedzil predmet konania, na strane otca ako určenie, že maloleté dieťa bude navštevovať a plniť si školskú dochádzku v dvoch základných školách súčasne, a to v Základnej škole D. a v Súkromnej základnej škole M. s tým, že Základná škola D. bude s oprávnením vydávať vysvedčenie maloletému dieťaťu, resp. určenie, že maloleté dieťa bude navštevovať a plniť si školskú dochádzku v Základnej škole a Gymnázium s vyučovacím jazykom maďarským, A. XX, G. a na udelenie súhlasu otcovi na zmenu trvalého bydliska maloletého dieťaťa, resp. určenie, že maloleté dieťa bude navštevovať a plniť si školskú dochádzku v Súkromnej základnej škole M.. Na strane matky ako určenie, že maloleté dieťa si bude plniť povinnú školskú dochádzku v mieste jeho trvalého bydliska na Základnej škole D.. Súd prvej inštancie pripustil zmeny návrhov na strane rodičov, keďže pôvodné návrhy rodičov boli vzhľadom k skutočnosti, že maloleté dieťa už absolvovalo zápisy do navrhovaných škôl neaktuálne. I napriek tomu, že súd je v konaní, ktoré možno začať len na návrh (tak, ako tomu bolo v prejednávanej veci), viazaný petitom návrhu, nie je ním viazaný doslovne, čo však neznamená, že môže rozhodnúť nad návrh, teda v rozpore so zásadou *iudex ne eat petita partium* („sudca nech nejde nad návrhy strán“). Pokiaľ súd prvej inštancie v rozsudku napadnutom odvolaním rozhodol tak, že nahradil súhlas otca so zápisom maloletého dieťaťa na plnenie povinnej školskej dochádzky v Základnej škole D. v školskom roku 2023/2024 a zamietol návrh otca na nahradenie súhlasu matky so zápisom maloletého dieťaťa, s plnením povinnej školskej dochádzky v Súkromnej základnej škole M. a v Základnej škole a Gymnázium s vyučovacím jazykom maďarským, A. XX, G. v školskom roku 2023/2024, dopustil sa procesnej vady spočívajúcej v nedostatku procesnej podmienky, keď súd priznal viac, než bolo návrhom (po pripustení zmeny petitu návrhu) uplatnené, resp. rozhodoval o širšom ako uplatnenom návrhu. Odvolací súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú procesné podmienky splnené, a to aj vtedy, ak nedostatok procesných podmienok nebol výslovne ako odvolací dôvod uplatnený. Vzhľadom na to

a s poukazom na ust. § 389 ods. 1 písm. a) CSP pre nesplnenie procesných podmienok, bolo potrebné rozsudok súdu prvej inštancie v poradí prvého a tretieho výroku zrušiť.

30. Rodičia sú oprávnení zvoliť pre svoje dieťa akúkoľvek školu zaradenú do sústavy škôl. Prijatie dieťaťa do školy podľa slovenských právnych predpisov je dieťaťu s poukazom na kapacitu školy garantované len v prípade spádovej školy. Konanie o prijatí maloletého dieťaťa do školy je správnym (administratívnym) konaním, pričom len správny orgán v riadnom administratívnom konaní vyhodnocuje splnenie všetkých zákonných podmienok a na základe procesných zásad rozhoduje o prijatí alebo neprijatí maloletého dieťaťa na štúdium. Riaditeľ školy ako správny orgán postupuje v zmysle Školského zákona, zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok). Prihláška je podkladom (návrhom) na začatie správneho konania o prijatí žiaka na štúdium. Zápis na plnenie povinnej školskej dochádzky v základnej škole sa koná od 01.04. do 30.04., ktorý predchádza začiatku školského roka, v ktorom má dieťa plniť povinnú školskú dochádzku. Ak zákonný zástupca požiadava školu o zapísanie dieťaťa do základnej školy po termíne konania zápisu, riaditeľ školy prihlášku zaeviduje, posúdi a rozhodne o prijatí alebo neprijatí dieťaťa do školy.

Obsahom súdneho spisu je rozhodnutie riaditeľa Súkromnej základnej školy M. č. 27SŽS/2023b zo dňa 10.05.2023 o prijatí dieťaťa do prvého ročníka tejto školy na plnenie povinnej školskej dochádzky od školského roka 2023/2024 s dátumom nástupu 01.09.2023, rozhodnutie riaditeľa Základnej školy a Gymnázia s vyučovacím jazykom maďarským, A. XX, G. č. listu: 351/2023/274 zo dňa 26.05.2023 o prijatí dieťaťa na základné vzdelávanie v základnej škole (bez uvedenia školského roka) a rozhodnutie riaditeľa Základnej školy D. č. listu: ZŠ_0004/2023/71 zo dňa 08.08.2023 o prijatí dieťaťa na základné vzdelávanie v základnej škole (bez uvedenia školského roka). Nemožno sa stotožniť s konštatovaním súdu prvej inštancie o tom, že prijatie dieťaťa na základné vzdelávanie rozhodnutím riaditeľa Základnej školy a Gymnázia s vyučovacím jazykom maďarským, A. XX, G. č. listu: 351/2023/274 zo dňa 26.05.2023 bolo vydané bez podania prihlášky na vzdelávanie pre školský rok 2023/2024. Aj napriek tvrdeniam otca o tom, že pre školský rok 2023/2024 novú prihlášku na vyššie uvedenú školu nepodával s odôvodnením, že mu riaditeľ školy povedal, že nie je potrebné podávať novú prihlášku, keďže pôvodná prihláška podaná pre školský rok 2022/2023 je platná z titulu, že dieťa dostalo odklad povinnej školskej dochádzky, je v spise založená prihláška na školský rok 2023/2024 zo dňa 05.05.2023.

Podľa Usmernenia k zápisu do 1. ročníka základnej školy a prijímaniu detí na vzdelávanie v základnej škole na školský rok 2023/2024 vydaného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky pod číslom 2023/7645:1-A2110, ak riaditeľ materskej školy rozhodne o pokračovaní plnenia povinného predprimárneho vzdelávania dieťaťa, zákonný zástupca predloží príslušnej základnej škole fotokópiu rozhodnutia riaditeľa materskej školy o pokračovaní plnenia predprimárneho vzdelávania. Ak zákonný zástupca základnej školy oznámi, že jeho dieťa nezačne plniť povinnú školskú dochádzku, pretože bude pokračovať v plnení povinného predprimárneho vzdelávania, riaditeľ príslušnej základnej školy podľa ust. § 5 ods. 3 písm. a) zákona č. 596/2003 Z. z. rozhodne o neprijatí žiaka do školy s odôvodnením, že dieťa na základe informácie zákonného zástupcu pokračuje v plnení povinného predprimárneho vzdelávania v materskej škole ďalší školský rok. Zákonný zástupca dieťaťa, ktoré v školskom roku 2022/2023 pokračuje v plnení predprimárneho vzdelávania prihlási svoje dieťa na plnenie povinnej školskej dochádzky v základnej škole a zúčastní sa zápisu v základnej škole (tej istej, alebo aj inej ako v predchádzajúcom roku) nanovo. Aj v prípade, ak zákonný zástupca požiadava o prijatie dieťaťa na tú istú základnú školu, ako v predchádzajúcom roku, tak riaditeľ príslušnej školy rozhoduje o prijatí dieťaťa do základnej školy v novom správnom konaní.

31. Vzhľadom na vyššie uvedené, je možné dospieť k záveru, že maloleté dieťa bolo prijaté do troch základných škôl, keďže opak doposiaľ nebol preukázaný žiadnym relevantným dôkazom. Keďže medzi rodičmi pretrvávala nezhoda v tom, v ktorej škole si bude dieťa plniť povinnú školskú dochádzku, bolo potrebné o tom rozhodnúť súdom.

32. Odvolací súd nemá dôvod nestotožniť sa s argumentáciou súdu prvého stupňa pojatou ním do odôvodnenia napadnutého rozsudku a podporujúcou zvolený spôsob rozhodnutia, teda najmä záver o tom, prečo nahradil súhlas otca s plnením školskej dochádzky maloletým dieťaťom v Základnej škole D. v školskom roku 2023/2024.

33. V školskom roku 2022/2023 malo dieťa odklad školskej dochádzky a navštevovalo dve materské školy (podľa toho, ktorý z rodičov zabezpečoval osobnú starostlivosť o maloleté dieťa), a to Materskú

školu – V. I. G., v ktorej komunikovalo v maďarskom jazyku a Materskú školu v D., kde komunikovalo v slovenskom jazyku. Maloleté dieťa je v striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov – strieda dve prostredia, a to prostredie domácnosti otca v G. a prostredie domácnosti matky v D.. Keďže dňa XX.XX.XXXX dovŕšilo vek 7 rokov, od 01.09.2023 je v zmysle školské zákona povinné plniť si školskú dochádzku.

34. Záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri posudzovaní najlepšieho záujmu dieťaťa nie je možné postupovať podľa vopred danej schémy. Záujem a potreby konkrétneho maloletého dieťaťa je potrebné posudzovať v každom jednotlivom prípade zvlášť so snahou o minimalizáciu negatívnych dôsledkov pre dieťa. To potvrdzuje aj Komentár Výboru OSN pre práva dieťaťa, ktorým interpretoval čl. 3 ods. 1 Dohovoru: „Koncept najlepšieho záujmu dieťaťa je flexibilný a adaptabilný. Mal by byť prispôsobený a definovaný individuálne s ohľadom na špecifickú situáciu, v ktorej sa dieťa či deti, ktorých sa vec týka, nachádzajú, pričom pozornosť by mala byť venovaná ich osobným pomerom, situácii a potrebám. V rámci individuálnych rozhodnutí musí byť najlepší záujem dieťaťa hodnotený a stanovený vo svetle špecifických okolností konkrétneho dieťaťa.“ Odvolací súd vedený týmto hľadiskom najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa nezhliadol žiadnu okolnosť odôvodňujúcu plnenie si povinnej školskej dochádzky maloletým dieťaťom v dvoch základných školách. Argumentácia otca o navštevovaní dvoch materských škôl maloletým dieťaťom a jeho zvyku na takýto režim v tomto prípade neobstojí.

S poukazom na nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 363/2003 zo dňa 20.01.2005, odvolací súd konštatuje, že maloleté dieťa je samo bytosťou jedinečnou, nadanou nescudziteľnými, neodhateľnými, nepremlčateľnými a nezrušiteľnými základnými právami a slobodami, a teda bytosťou, ktorej by sa malo dostať pri jej vývine toho najlepšieho, teda toho, aby uvedené práva nezostali len frázami. Záujem dieťaťa musí byť prvoradým kritériom pri rozhodovaní vo veciach starostlivosti o dieťa, z ktorej zásady musia vychádzať nie len súdy pri svojej rozhodovacej činnosti, ale v prvom rade rodičia, ktorí sú zodpovední za výchovu dieťaťa a jeho napredovanie v zdravom rodinnom, či školskom prostredí, bez prítomnosti konfliktov a sporov. A preto dieťa nesmie byť vystavené negatívnym následkom nezhôd medzi rodičmi, má právo na stabilitu svojho rodinného aj školského prostredia, ustálený vývoj, nemalo by byť vystavované stresu spôsobeného neustálou zmenou školských prostredí, spolužiakov a vychovávateľov, či vyučujúcich.

35. Zo záverov dokazovania vyplýva, že maloleté dieťa je veľmi tiché, citlivé a uzavreté, nadviaže úzky kontakt s jedným až dvoma deťmi a po návrate z druhej materskej školy (Materská škola - V. I. G.) potrebuje čas na adaptáciu. Materská škola – V. I. G. uvádzala, že maloleté dieťa v kolektíve používa maďarský jazyk, má aktívnu a bohatú slovnú zásobu. Naproti tomu Materská škola v D. dieťa hodnotí ako málo komunikatívne s malou slovnou zásobou, pričom maloleté dieťa nerozpráva gramaticky správne (neskloňuje). Výber školského zariadenia pri dieťati zverenému do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov s rozdielnymi bydliskami by mal vyhovovať kritériám, podliehajúcim zabezpečeniu striedavej starostlivosti o dieťa, zároveň by nemal obmedzovať žiadneho z rodičov na plnohodnotnom zabezpečovaní starostlivosti o dieťa. Dôležité preto je, aby zariadenie vyhovovalo v prvom rade potrebám dieťaťa s prihliadnutím na možnosti a schopnosti rodičov. V prvom ročníku základnej školy je pre maloleté dieťa mimoriadne dôležité (ba až nevyhnutné), aby školské prostredie bolo stabilné, aby mu umožnilo vysporiadať sa s týmto dôležitým medzníkom a často stresujúcou zmenou, ktorú prináša prechod z predprimárneho vzdelávania na školské prostredie. Nemožno preto dospieť k záveru, že keď maloleté dieťa navštevovalo dve materské školy, automaticky je v jeho najlepšom záujme navštevovanie dvoch základných škôl. Odvolací súd vzhladol ako najlepšie riešenie pre maloleté dieťa navštevovanie iba jednej základnej školy, a to Základnej školy v D., keďže táto škola sa nachádza v tesnej blízkosti trvalého bydliska maloletého dieťaťa, je jeho spádovou školou, poskytne maloletému dieťaťu potrebné stabilné zázemie a vzdelávanie v slovenskom jazyku, ktoré nielen rozšíri slovnú zásobu maloletého dieťaťa, ale odstráni aj jeho gramatickú nesprávnosť v rozprávaní. Matka bude mať príležitosť pripravovať sa s maloletým dieťaťom na školské vyučovanie, čo by bolo značne obmedzené, ak nie vylúčené, v prípade plnenia si povinnej školskej dochádzky dieťaťom v základnej škole s vyučovacím jazykom maďarským, keďže v konaní nebolo preukázané, že by matka ovládala maďarský jazyk tak, ako otec, ktorý komunikuje dvojjazyčne, teda v slovenskom i maďarskom jazyku. Uvedená okolnosť aktuálne vylučuje plnenie si povinnej školskej dochádzky maloletým dieťaťom v Základnej škole a Gymnáziu s vyučovacím jazykom maďarským, A. XX, G.. Odvolací súd nepopiera, že prínosom pre dieťa je, ak ovláda viacero jazykov, avšak v Slovenskej republike, kde dieťa žije, predsa len vystupuje do popredia nevyhnutnosť ovládania slovenského jazyka a jeho gramatických pravidiel,

ktorých základy sa maloletým deťom vstúpajú najmä v prvých ročníkoch základného vzdelávania. V okolnostiach prejednávanej veci odvolací súd nevzhliadol ako riešenie súladné s najlepším záujmom maloletého dieťaťa ani navštevovanie Súkromnej základnej školy M., E. XX, G., pretože dieťa je adaptované v Základnej škole v D., v ktorej si plní povinnú školskú dochádzku už pol roka a takáto zmena by bola spôsobila vystaviť maloleté dieťa nedôvodnej záťaži. S plnením školskej dochádzky v súkromnej základnej škole je spojená poplatková povinnosť, ktorá by s predpokladom hraničiacim s istotou spôsobila medzi rodičmi ďalšie konflikty v súvislosti s finančnými záležitosťami týkajúcimi sa dieťaťa. Pri plnení si povinnej školskej dochádzky dieťaťom v jednej základnej škole (Základná škola v D.) pri jeho zverení do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ktorí majú rozdielne bydliská, je nevyhnutné posúdiť aj otázku cestovania tak, ako to správne vyhodnotil súd prvej inštancie, s ktorým odôvodnením sa odvolací súd stotožňuje v celom rozsahu. V tomto konkrétnom prípade prevláda priorita na zabezpečení jedného stabilného školského prostredia maloletému dieťaťu, a to s ohľadom na jeho osobnostné predpoklady ako aj pretrvávajúcu konfliktnú rodinnú situáciu, pred denným cestovaním dieťaťa do školy, počas obdobia, v ktorom zabezpečuje osobnú starostlivosť o maloleté dieťa otec. Navyše matka motorovým vozidlom nedisponuje a hoci je držiteľkou vodičského oprávnenia, nikdy samostatne nešoférovala kvôli strachu.

36. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie nevzhliadol dôvod na to, aby otec zmenil trvalé bydlisko maloletému dieťaťu a aby bol za tým účelom nahradený súhlas matky. V takomto rozhodnutí by absentovalo splnenie podmienky najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa, ktoré má od narodenia trvalý pobyt v D., v mieste trvalého pobytu svojej matky a otec sa zmeny trvalého pobytu začal domáhať až vtedy, keď sa začala riešiť otázka plnenia povinnej školskej dochádzky dieťaťom. Pre rozhodovanie súdu vo veciach maloletých detí je prvoradým hľadiskom záujem dieťaťa a nie záujem toho ktorého rodiča.

37. K námietkam odvolateľa o správaní sa zákonnej sudkyne počas pojednávania, zvyšovania hlasu, neobjektívnom a nevyrovnanom prístupe súdu k oboj účastníkom, čo bolo namietané jeho právnu zástupkyňou na viacerých pojednávaniach, odvolací súd udáva, že odvolacie dôvody sú formulované v ust. § 365 CMP a v ust. § 62 CMP. Odvolanie musí byť niektorou (prípadne viacerými) z väd odôvodnené (§ 363 CSP), tzn. nestačí formálne citovať v zákone uvedený dôvod, ale je potrebné ho identifikovať, t. j. v akom konkrétnom pochybení (vade, skutočnosti) odvolateľ vidí naplnenie odvolacieho dôvodu. Subjektívne vnímanie účastníka konania ohľadom správania sa zákonnej sudkyne, či priebehu pojednávania, nemožno podriať ani pod jeden z odvolacích dôvodov. Žiada sa dodať, že na pojednávaniach slovné prejavy sudcov a ostatných osôb, ktorým bolo udelené slovo, majú byť hlasné a zrozumiteľné. Pre osoby prítomné v pojednávacej miestnosti platí povinnosť zdržať sa všetkého, čo by mohlo narušiť dôstojný a plynulý priebeh súdneho pojednávania, vrátane prejavovania súhlasu alebo nesúhlasu s priebehom súdneho pojednávania, výpoveďami osôb a s vyhlásenými rozhodnutiami, ak k vysloveniu názoru neboli vyzvaní predsedom senátu. Pojednávanie musí prebehnúť plynulo a vecne bez toho, aby bolo rušené akýmkoľvek konaním prítomných osôb. Súd (reprezentovaný zákonným sudcom) preto usmerňuje konanie osôb prítomných v pojednávacej miestnosti, pričom je oprávnený regulovať tieto osoby v ich prejavoch, prípadne upozorniť na nevhodnosť ich správania. Relevantným v danej veci je, že postupom súdu prvej inštancie zahŕňajúcim prejednanie veci na pojednávaniach nebola účastníkovi konania znemožnená realizácia jeho procesných oprávnení a nebola zmarená možnosť jeho aktívnej účasti na konaní.

38. Vo vzťahu k tvrdeniam odvolateľa o nezaslaní mu dokumentov prekladu z výsluchu maloletého dieťaťa, ktoré mala k dispozícii iba matka, nezaslaní mu nahrávky dieťaťa predloženej matkou, nezaslaní mu podania matky, a napriek nezaslaniu dodaných dokumentov žiadosť o vyjadrenie sa k nim bez poskytnutia akejkoľvek lehoty alebo času na oboznámenie, odvolací súd dodáva, že z vyššie uvedenej formulácie nie je jednoznačne určiteľné, ktoré konkrétne preklady, nahrávky a podania matky má odvolateľ na mysli, v súvislosti s prekladmi najmä však ich relevanciu, keď v texte svojho odvolania uvádza, že dané preklady mu boli doručené až na opätovnú písomnú žiadosť zo dňa 16.05.2023. Odvolací súd preskúmaním spisu súdu prvej inštancie zistil, že písomné podanie matky, doručené súdu dňa 25.04.2023 s nahrávkou maloletého dieťaťa bolo krátkou cestou doručené právnej zástupkyňi otca a zároveň bolo podanie matky oboznámené aj na pojednávaniach, čo vyplýva zo zápisnice o pojednávaniach zo dňa 26.04.2023. Zároveň sa v spise nachádza úprava na zaslanie prekladov (z výsluchu dieťaťa zo dňa 15.02.2023 i doloženého pohovoru otca s maloletým dieťaťom) všetkým účastníkom konania, teda aj právnej zástupkyňi otca. Právnej zástupkyňi otca bolo vyjadrenie matky spolu s CD nosičom od matky obsahujúcim pohovor s dieťaťom preukázateľne doručené dňa 16.05.2023 (preukazuje to

doručenka založená v spise na čl. 476 a 484) a CD nosič jej bol krátkou cestou doručený aj na pojednávaní dňa 22.06.2023 (preukazuje to obsah zápisnice o pojednávaní). Doručenie prekladov z výsluchu maloletého dieťaťa súdom pritom preukazuje aj samotné písomné podanie otca zo dňa 20.06.2023, kde sa k pohovoru s dieťaťom vykonaným dňa 15.02.2023 vyjadruje. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolacia námietka otca nie je opodstatnená. V zákonnej úprave je garantované právo účastníka konania a jeho zástupcu nahliadať do súdneho spisu a robiť si z neho výpisy, odpisy a kópie alebo požiadať súd o vyhotovenie kópií. Toto právo pritom treba považovať za podstatnú časť práva na súdnu ochranu, ktoré slúži na to, aby účastník konania mohol presadiť svoje práva v konaní na súde tak, aby mu nebola odňatá možnosť konať pred súdom.

39. Tvrdenia otca o tom, že zamestnankyňa súdu, ktorá so spisom narábala, je matkinou sesternicou, čo u neho vzbudzuje pochybnosti o tom, či matka prostredníctvom nej neovplyvňovala výsledok konania, neboli preukázané, ide o ničím nepodložené tvrdenia, preto na ne odvolací súd ako na nedôvodné neprihliadol.

40. Odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov v súlade ust. § 389 ods. 1 písm. a) CSP (pre nesplnenie procesných podmienok) rozsudok súdu prvej inštancie v prvom a treťom výroku zrušil a v ostatných výrokoch rozsudok súdu prvej inštancie v súlade s ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

41. Ďalšie argumenty otca odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nepodstatné, nespôsobilé ovplyvniť posúdenie veci, keď i podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany, ktorá ju nastolila. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán (rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/2004, III.ÚS 209/2004, II.ÚS 200/2009).

42. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol použitím ustanovenia § 396 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania,.

43. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu jednomyseľne pomerom hlasov 3:0 (§ 2 ods. 1 CMP, § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C. s. p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C. s. p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C. s. p.).